

DAN KADA JE U BEOGRADU PLAVA DAVIDOVA ZVEZDA IZBLEDELA

Majski suton u centru Beograda, neposredno iznad Dorćola - vekovnog staništa Jevreja prestonog grada, na centralnom gradskom trgu, uprkos Korone, uobičajna živost, Beograđani u okolnim kafeima i u šetnji. Reklo bi se običan nedeljni dan. Ovog predvečerja, oko Spomenika knezu Mihailu, nešto drugačije, nekolicina Beograđana zaogrnuti plavo belim izraelskim zastavama užurbano se samorganizuje u pripremi mirnog skupa podrške MIRU u Izraelu. Neki nose srpske i izraelske zastave zajedno, kao simbol prijateljstva dva naroda.

Kako proceniše predsednik Jevrejske opštine Zemun i još nekolicina beogradskih Jevreja, posle manifestacije Palestinaca na istom ovom Trgu, nasušna je potreba stati u odbranu Jevreja u Izraelu, naravno i naše dece, unuka, rođaka i prijatelja koji žive u Svetoj zemlji.

Skup je najavljen posredstvom društvenih mreža, tv, mejling lista.

Da se podsetimo Jevrejska opština Beograd broji oko 2.500 članova.

Iz te iste - beogradske Opštine, devedesetih godina prošlog veka u uslovima ratnih sukoba i nemaštine put besplatnog boravka i školovanja dece uputilo se više stotina naše dece. Mnogi su napravili alija i svoj život nastavili u Izraelu.

Mnogi od članova Opštine su i po zanimanju Jevreji - godinama od toga ugodno žive, mnogi su požneli mnoštvo humanitarne pomoći tokom protekle decenije – koja im je (ili nije) trebala. Teško je izbrojati one koji su se, naravno bez naknade, hranili i primali socijalnu pomoć od Jevrejske opštine. Preživeli Holokausta su imali i imaju, reklo bi se, neograničenu sveskoliku pomoć Jevreja i jevrejskih organizacija iz celog sveta, pa samim time je, bez ikakve, sumnje olakšan finansijski deo brige dece oko roditelja.

Iz iste te naše zajednice, tokom 2019. godine zdravstvenu sigurnost je kroz besplatno osiguranje dobilo 1400. Jevreja (i članova koji nisu Jevreji). Tada su u kancelarijama Opštine bile gužve, nije se moglo prići Zgradi.

Vraćamo se na Trg, uoči početka najavljenog skupa, organizatorima je jasno da je odziv, mali, simboličan, prebrojavamo se ukupno nas je 65, bez radnika obezbeđenja i policije – koja nas štiti.

Malo ili mnogo, pitanje je percepcije, morala, ponosa, osećaja pripadnosti, onoga što u sebi nosite, ili bi trebalo da nosite rođenjem – široka je lepeza valjanih razloga koji bi Jevrejina opredelio da podrži državu Izrael. Da li je sve navedeno dovoljno da se pruži simbolična podrška Izraelu - pa nije - vidljivo je to, ne samo u ovom slučaju, primećeno je to i u nekim drugim benignim situacijama. Naravno, kao razlog slabom odzivu treba imati u vidu i skorašnje velike deobe i podele unutar ubedljivo najveće jevrejske opštine u Srbiji – beogradske i sve ono što su višemesečni sukobi izrodili, pa naravno i to da su organizatori skupa u nemilosti kod aktuelne vlasti.

Očigledno je bilo naivno razmišljanje organizatora, da će se akteri podele označeni u krovnoj organizaciji Jevreja Srbije i sadašnjeg rukovodstva Jevrejske opštine Beograd, izdići iznad lične sujete i priključiti skupu u najboljem interesu Izraela ali i, prevashodno, svom širem i dugoročnijem interesu.

Kako će aktuelno rukovodstvo „pogledati“ u oči ambasadora države Izrael u Beogradu, delegate iz Evropskog i Svetskog jevrejskog kongresa. Možda će ih i ovog puta nagraditi za ćutanje, kao što ih je nagradio Efraim Zurof kada je prošle godine lobirao za sve njih, a niko od njih se nije pojavio na skupu podrške miru u Izraelu.

Nesumnjivo mnogo veći problem imaće roditelji i bake i deke dece i unuka koji žive i rade u Izraelu, teško će im objasniti kako i zašto nisu podržali njihovo pravo da rade i

žive u miru. Ovo je možda i suštinsko unutar jevrejsko pitanje Jevreja Srbije. Naravno, birano rukovodstvo u jevrejskoj zajednici Srbije moraće da odgovori, kad tad, članstvu zašto je ostalo po strani, zašto nije ispoljilo bilo kakvu inicijativu u smislu podrške pravu Izraela da se brani u vremenu dok sukobi još traju. Možda razlog treba potražiti, ali ne i opravdanje, u instrukcijama koje su predsedniku SJOS g. Sabadošu možda diskretno dostavljene od Države. Ne bi ova opcija bila iznenađenje, toliko je Država uradila za njega i rabina u protekloj godini – kako bi ih dovela i sačuvala na vlasti, da ovo razmišljanje ima svoje puno logično utemeljenje. Nesumnjivo, navedeno potvrđuje i činjenica da se niko od članova Izvršnog odbora SJOS kao najvišeg organa, kao ni Predsednik Saveza i Vrhovni rabin (kako sam sebe naziva) nije stao niti pred jednu tv kameru ili nešto izrekao za pisane medije. Apsolutna apstinencija, muk, tišina ili možda strah. Strah od koga i od čega. Čulo se ovih dana u jevrejskim krugovima, strahuje se od terorističkih napada izbeglica i pristalica Hamasa. Strah u svojoj domovini u svom gradu, strah od mogućih incidenata, jači je izgleda od straha za živote svojih najbližih. Bilo kakao bilo, na skupu se pojavilo 65. Beograđana, od čega je manje od polovine bilo Jevreja. Čuli su se i izgovori, te korona je, te Izrael je priznao Kosovo - nije sada trenutak, treba sačekati bolji. I tako sve do godišnje Skupštine Jevrejske opštine Beograd, zakazane za juni. A do tada mudri ćutolozi: Jinker, Popović, Raka, Davor, Asić i dr. pletu svoju mrežu besrama i bestida, mrežu trošenja novca koji im se obilato sliva, bilo bi dobro da se sliva samo u opštinsku kasu. A rakete se ispaljuju, sirene se oglašavaju... a Jevreji iz Srbije ćute, sakrili se u mišije rupe, sve do prve prilike kada će se nešto deliti (ili da se ne uvrede) distribuirati – naravno besplatno.

ŠALOM ZA IZRAEL, ŠALOM ZA NAŠU DECU, UNUKE I PRIJATELJE.

Mnogi koji nisu bili na skupu uredno lajkuju postavke izveštaja sa skupa na društvenim mrežama, i to se mora reći, malobrojnih medija. Umesto da su glasno digli glas na skupu: Šalom za Izrael, oni se sakrivaju iza podrške u vidu „lajka“, ali su se dobro čuvali da ih neko vidi ili čuje da su u tome učestvovali. Opravdanje nalaze u raznim izgovorima: pa ja radim u državnoj službi, pekari, banci... a poslodavci ne vole da ja u slobodno vreme podržim svoj narod, svoju familiju. Smogli su snage da budu vidljivi kada su uzimali zdravstveno osiguranje - ali to je bilo od lične koristi. Ovo sa „Šalom za Izrael“ je nešto drugačije, nema od toga direktne koristi, mogu se nekome zameriti – znate DB sve prati. Razmišljaju miševi: uslikaće me na skupu, pa da ne zaboravimo i vremena su teška, a tek kada pomislim na izbeglice i njihovu pristrasnost, sve je jasno – nikako se neću pojaviti na skupu.

Nadam se da će narednih dana mnogi Jevreji skinuti svoja ogledala, kako bi izbegli problem da se pogledaju u oči.

Avram Izrael

Beograd, 19.5.2021.